

Asia: VN/1193/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Elinkeinoelämän keskusliitto EK kiittää lausuntopyynnöstä otsikkoasiassa. Lausuntonamme esitämme seuraavan.

- EK pitää harmaan talouden torjuntaa ja viranomaisten välistä tiedonvaihtoa erittäin tärkeinä ja kannatettavina asioina.
- Esitysluonnos laajentaisi harmaan talouden selvitysyksikön toimialaa sekä sen keräämiä tietoja sekä laadultaan että määrältään. Nämä tiedot laajensivat koskemaan kaikkia luonnollisia henkilöltä. Näiden laajennuksien vuoksi EK huomauttaa Oikeuskanslerin viraston ja Tietosuojavaltuutetun toimiston lausunnoissa esitetyin tavoin, että esityksen mukaiseen, laajempaan luonnollisten henkilöiden tietojen käsittelyyn liittyy muun muassa tietosuojaan ja tietoturvaan liittyviä riskejä.
- Esitysluonnoksessa tarkoitetut tiedot kattavat arkaluonteisia henkilötietoja. Näin ollen perustuslain 10 §:n mukaisten oikeuksien toteutumisesta ja perusoikeuksien rajoitusedellytysten täyttymisestä tulee huolehtia huolellisesti.
- Esitysluonnoksessa käytetty harmaan talouden määritelmä on erittäin laaja kattaen ”toimintaa, josta aiheutuvia lakisääteisiä velvoitteita laiminlyödään verojen, lakisääteisten eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksujen taikka tullin perimien maksujen suorittamisen välttämiseksi tai perusteettoman palautuksen saamiseksi.” On huomattava, että määritelmä sisältää tällaisenaan esimerkiksi täysin tahattomat ilmoitusvirheet, joissa ei missään tapauksessa ole kysymys harmaasti taloudesta. Määritelmä voidaan siten pitää liian laajana ja sitä pitäisi tarkastella uudelleen.
- Tietosuoja koskevien kysymysten osalta viittaamme Oikeuskanslerin viraston ja Tietosuojavaltuutetun toimiston esittämiin huolenaiheisiin sekä tietosuojavaltuutetun resurssien

riittävyteen. Esitysluonnos puuttuu yksityisyyden suojaan ja tietosuojaan. Tällöin sääntelyn välttämättömyyden, oikeusturvakeinojen ja sen täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden tulee olla riittävällä tasolla.

- Nyt vireillä olevassa hankintalain uudistuksessa muutetaan osittain esim. rikosrekisteriotteiden tarkistuskäytäntöjä, ja tältä osin näitä ehdotuksia kannattaisi tarkastella yhteensopivuuden kannalta.

Kunnioittavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Sami Pakarinen

Johtaja

Isomaa Anita
Elinkeinoelämän keskusliitto EK